

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Sint-Catharinakerk Humelgem - Steenokkerzeel

Sint-Rumolduskerk Steenokkerzeel

KERKENBELEIDSPLAN STEENOKKERZEEL

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Sint-Martinuskerk Melsbroek

Sint-Niklaaskerk Perk

INHOUDSTAFEL

Inhoud

INHOUDSTAFEL.....	2
INLEIDING	4
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	5
2. FICHE PER KERKGEBOUW	7
2.1. SINT-CATHARINAKERK PAROCHIE HUMELGEM - STEENOKKERZEEL	7
2.1.1. IDENTIFICATIE	7
2.1.2. BESCHRIJVING	7
2.1.3. SITUERING VAN HET GEBOUW IN ZIJN RUIMTELIJKE OMGEVING	11
2.1.4. BESCHRIJVING VAN HET ACTUEEL GEBRUIK EN DE ACTUELE FUNCTIE	12
2.2. SINT-RUMOLDUSKERK GEMEENTE STEENOKKERZEEL.....	13
2.2.1. IDENTIFICATIE.....	13
2.2.2. BESCHRIJVING	13
2.2.3. SITUERING VAN HET GEBOUW IN ZIJN RUIMTELIJKE OMGEVING	20
2.2.4. BESCHRIJVING VAN HET ACTUEEL GEBRUIK EN DE ACTUELE FUNCTIE	22
2.3. SINT-MARTINUSKERK DEELGEMEENTE MELS BROEK - STEENOKKERZEEL	23
2.3.1. IDENTIFICATIE.....	23
2.3.2. BESCHRIJVING	23
2.3.3. SITUERING VAN HET GEBOUW IN ZIJN RUIMTELIJKE OMGEVING	27
2.3.4. BESCHRIJVING VAN HET ACTUEEL GEBRUIK EN DE ACTUELE FUNCTIE	28
2.4. SINT-NIKLAASKERK DEELGEMEENTE PERK - STEENOKKERZEEL	29
2.4.1. IDENTIFICATIE.....	29
2.4.2. BESCHRIJVING	29
2.4.3. SITUERING VAN HET GEBOUW IN ZIJN RUIMTELIJKE OMGEVING	34
2.4.4. BESCHRIJVING VAN HET ACTUEEL GEBRUIK EN DE ACTUELE FUNCTIE	35
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	36
3.1 SINT-CATHARINAKERK PAROCHIE HUMELGEM - STEENOKKERZEEL	36
3.1.1. ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK.....	36
.....	36
3.1.2. PLAN VAN AANPAK	37
3.2 SINT-RUMOLDUSKERK GEMEENTE STEENOKKERZEEL	37
3.2.1. ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK.....	37
3.2.2. PLAN VAN AANPAK	38
3.3 SINT-MARTINUSKERK DEELGEMEENTE MELS BROEK - STEENOKKERZEEL	40
3.3.1. ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK.....	40
3.3.2. PLAN VAN AANPAK	41
3.4 SINT-NIKLAASKERK DEELGEMEENTE PERK - STEENOKKERZEEL.....	42

KERKENBELEIDSPLAN STEENOKKERZEEL

3.4.1	ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK	42
3.4.2	PLAN VAN AANPAK	42
4.	BESCHOUWINGEN UIT HET PASTORAAL PLAN.....	43
5.	ALGEMEEN BESLUIT	45

KERKENBELEIDSPLAN STEENOKKERZEEL

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Steenokkerzeel.

- Sint-Catharinakerk, Claeslaan z/n Parochie Humelgem te 1820 Steenokkerzeel.
- Sint-Rumolduskerk, Fuerisonplaats 1 te 1820 Steenokkerzeel.
- Sint-Martinuskerk, Vanheylenstraat 115 te 1820 Melsbroek - Steenokkerzeel.
- Sint-Niklaaskerk, Tervuursesteenweg 132A te 1820 te Perk - Steenokkerzeel.

Het oorspronkelijke kerkenplan 2014-2019 is tot stand gekomen met medewerking van het gemeentebestuur en hiervan werd akte genomen door de gemeenteraad. Met de gemeente werden reeds afspraken aangaande de pastorieën, nl de vier parochies blijven over een pastorie beschikken en voor ieder pastorie werd een oplossing gevonden inzake gebruik. De ideeën die nu worden opgenomen in het huidige plan zullen door 2 werkgroepen namelijk één bestaande uit gelovigen en één bestaande uit lokale beleidsmensen en vertegenwoordigers uit het socio-culturele veld worden besproken. In deze werkgroepen zal zeker aanbod komen de haalbaarheid van deze ideeën en de impact op het bestaande aanbod van gebouwen en infrastructuur.

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Steenokkerzeel, het centraal kerkbestuur van Steenokkerzeel en alle kerkfabrieken die hieronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd:

- Door de bisschop van het aartsbisdom Mechelen-Brussel op datum van .
- door de gemeenteraad van de gemeente Steenokkerzeel op datum van .

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt er een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering en de ruimtelijke omgeving, een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel met de opties per kerk, de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

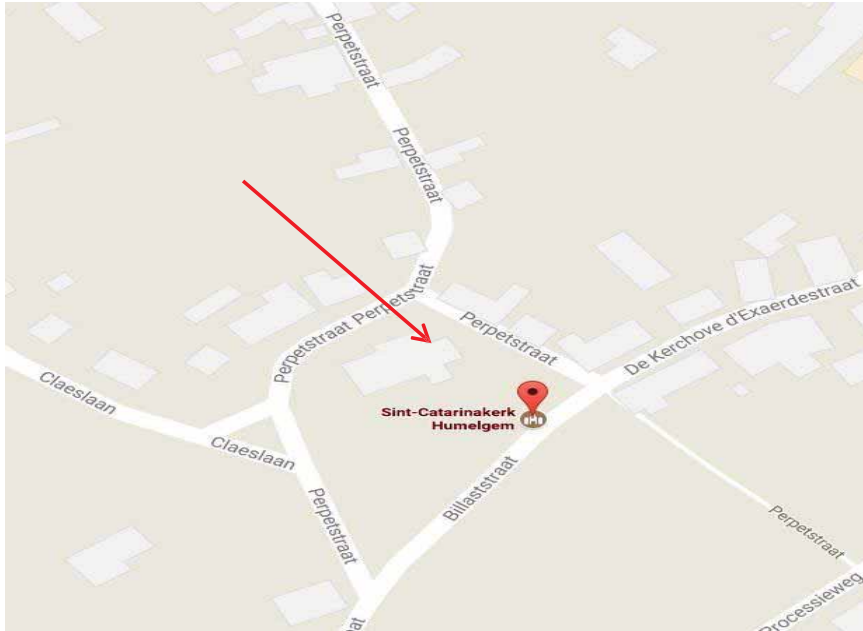
Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

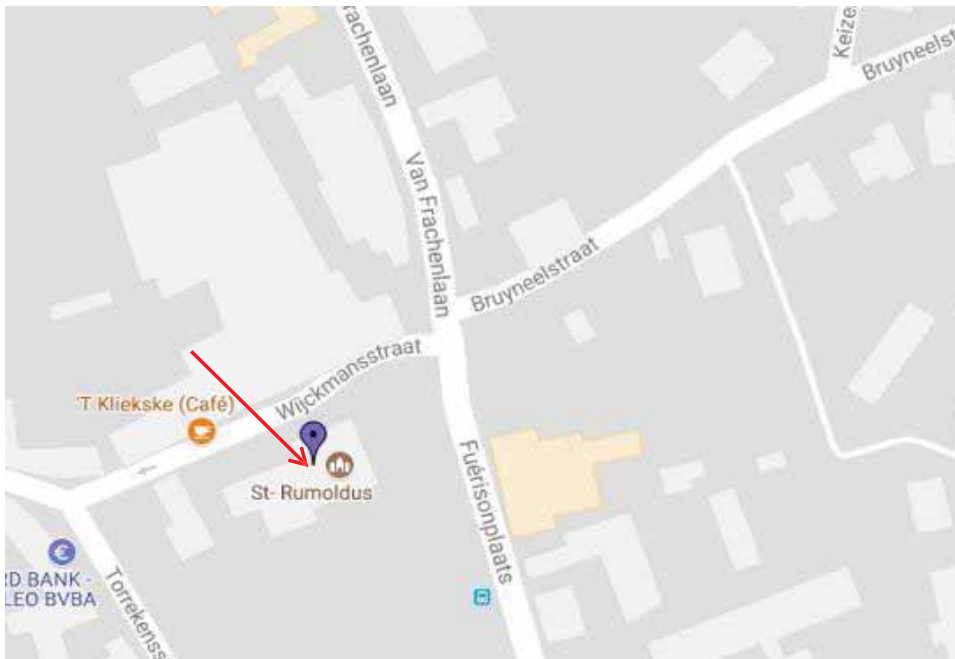
KERKENBELEIDSPLAN STEENOKKERZEEL

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

SINT-CATHARINAKERK, CLAESLAAN Z/N PAROCHIE HUMELGEM TE 1820 STEENOKKERZEEL

SINT-RUMOLDUSKERK, FUERISONPLAATS 1 TE 1820 STEENOKKERZEEL

SINT-MARTINUSKERK, VANHEYLENSTRAAT 115 TE 1820 MELSBROEK – STEENOKKERZEEL

SINT-NIKLAASKERK, TERVUURSESTEENWEG 132A TE 1820 PERK – STEENOKKERZEEL

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. SINT-CATHARINAKERK PAROCHIE HUMELGEM - STEENOKKERZEEL

2.1.1. IDENTIFICATIE

Naam: Sint-Catharinakerk

Geografische ligging: Claeslaan z/n 1820 Steenokkerzeel, parochie Humelgem

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Regio Mechelen
- Parochie: Humelgem

Eigenaar: gemeente Steenokkerzeel

Bescherming:

- Beschermd als dorpsgezicht sinds 22 september 1982. Beschermingsdossier DB000693
- Beschermd als monument sinds 19 april 1937. OB000777, ID:790
- Is vastgesteld als bouwkundig erfgoed sinds 5 oktober 2009. ID: 302435

De Sint-Catharinakerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke en historische waarde in casus oudheidkundige en geschiedkundige waarde.

2.1.2. BESCHRIJVING

a) Cultuurhistorische waarde

Heterogene zandstenen constructie met omringend kerkhof, ten zuiden beschaduwd door een bosje hoge loofbomen, en gelegen bezijden de oude verkeersweg Mechelen-Tervuren.

Halve krans van lage dorpswoningen van plaatselijke zandsteen (kern) en latere baksteenbouw ten noorden en ten oosten.

De oorspronkelijke romaanse kerk (eerste helft 11de eeuw) bestaande uit een beuk, een met toren bekroond presbyterium en een oost apsis, werd in de loop der tijd vergroot met een vijfzijdig koor (eerste kwart 14de eeuw), een noordtranseptarm (16de eeuw) en een noordzijbeuk (16de eeuw); ook de bestaande delen ondergingen wijzigingen, de toren circa 1200, het schip kreeg een nieuwe westgevel (eerste helft 13de eeuw) met een westportaal (1673) en nieuwe zuid vensters (1739). De grondige restauratie van 1923 en volgende (architect A. De Buck) bracht ook duidelijke sporen van de oorspronkelijke toestand aan het licht.

De oosttoren heeft een bovenbouw en een noord traptoren van circa 1200, doch een vroeg romaanse begane grond; dit presbyterium bewaart in de noord- en zuidmuur twee rijen van het steken van het kruisribgewelf, gedicht werden en vervangen door een oculus in de zuidmuur (resterende omlijsting); romaans deurtje in de noordmuur en ook sporen van een boog wijzend op een gepland kruisgewelf. De traptoren en de rondboogvensters omlijst met van kapiteeltjes voorziene zuilen op tweede bouwlaag zijn toevoegingen van circa 1200; boven bekroning voorzien van rondboogvormige galmgaten.

Het schip bewaart een romaanse kern, onder meer in de zuidgevel (ruw breuksteen verbrand); westgevel van de 13de eeuw met rondboogvenster in overgangsstijl omlijst met zuiltjes, boven het barok portaal (chronogram 1673); zuidgevel voorzien van twee hoge steekboogvensters van 1739 (jaarsteen met initialen). Gelambriseerd gewelf van 1924.

De noord dwarsarm (16de eeuw) en de zijbeuk (vroeger opgetekend 1654 boven de boog tussen beide), gescheiden van het schip door middel van drie arcade opgevangen door zuilen, werden bij de restauratie van 1923 erg verbouwd. Fraai gotisch koor uit het eerste kwart van de 14de eeuw, met driezijdige sluiting voorzien van tweelichtvensters tussen steunberen met afgeschuinde kop; omlopende waterlijsten ter hoogte van de afzaat en de geprofileerde druiplijst. Verfijnde zandstenen kruisriboverwelling met gebogen gewelfvakken steunend op ribben met peerkraalprofiel die zelf uitlopen op slanke muurzieltjes met bladkapiteel en geringde sokkel. Grote sluitsteen met fraai reliëfwerk. Kleine spitsboogvormige muur nissen ter gelegenheid van vermelde restauratiewerken (architect A. De Buck) werd eveneens een zuid sacristie tegen de toren toegevoegd, de bestaande sacristie op de noordzijde werd gerestaureerd, de gevels van het schip werden verhoogd en tegen de westgevel werd een doodkapel opgetrokken.

Mobilair. Gotische beelden (16de eeuw) en beelden in volkse trant (17de eeuw) onder meer Sint-Jozef, Sint-Sebastiaan, Sint-Antonius en Sint-Isidorus.

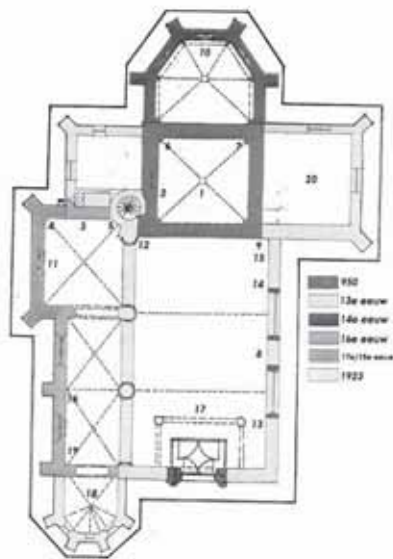
Renaissance preekstoel (begin 17de eeuw), barokke biechtstoel (17de eeuw), orgel en communiebank (begin 18de eeuw); gotische doopvont met zuil op achthoekige sokkel (15de eeuw?); talrijke in de muren ingemetselde grafstenen onder meer van de van Hamme's (+ 1585,1601,1627; 1670,).

Aanvullende informatie:

Groot omringd kerkhof met graven geordend volgens een rechtlijnige structuur. Het kerkhof is tot op vandaag nog in gebruik. 18de-eeuwse priestergraven afkomstig uit de kerk staan nu aan de westzijde van het kerkhof enkele graftekens opgetrokken omstreeks tegen de kerkmuur. 1900. Tegen de lage kerkmuur bevindt zich een rij graven van oud-strijders. ¹

b) Architecturale mogelijkheden

De grootte van het kerkje laat geen nevenbestemming in ruimte toe. Enkel de zijbeuk kan afgezonderd worden om eventueel tentoonstellingen te organiseren. Er is verwarming met warme lucht. De elektriciteit is vernieuwd, alsook de geluidsinstallatie. De verlichting vernieuwen is in uitvoering. Er is mogelijkheid tot gebruik van een tv-scherm. Er is een wc aanwezig. Daar de kerk middenin het kerkhof ligt, is er geen uitbreiding mogelijk. De toegankelijkheid is optimaal, ook voor andersvaliden. In deze kerk staan meerdere waardevolle beelden.

c) Bouwfysische toestand

De kerk is door goed beheer in zeer goede staat. Na een grondige renovatie in het jaar 1923 en later in 2000 en 2001 zijn er grote onderhoudswerken aan de buitenzijde uitgevoerd. Naar aanleiding van de jaarlijkse inspectie door monumentenwacht, is een lijst opgesteld van uit te voeren werken. Een overzicht volgt hieronder, een grote kost zal het dak van de kerk zijn.

Nodige werken aan het gebouw

1. Op korte termijn 1-5 jaar:

- De dakluiken van de toren voorzien van een degelijke valketting en sluitingsmechanisme.
- Ontbrekende en gebroken leien op de verschillende dakvlakken vervangen.

¹ Bron: agentschap onroerend erfgoed 2017: Parochiekerk Sint-Catharina.

-
- Schuifslot op het dakluik van het noordelijke transept herstellen.
 - De afgevalen mortel aanstrijken boven de afdekslabben herstellen.
 - Meer genormeerde ladderhaken plaatsen op de dakvlakken om de daken op een veilige en vlotte manier te betreden.
 - De vezelcementen schouwbus op de zolder van het noordelijke transept (mogelijk asbest).
 - De losliggende natuurstenen blokken op de westelijke muur van de toren vastleggen.
 - De verlichting op de kap van het koor herstellen en verlichting plaatsen op de zolders waar die nog ontbreekt.
 - Alarminstallatie samen met rookmelders aansluiten op een centrale.
 - De aansluitingen tussen de kaders van de branddeuren en het muurwerk in de toren verbeteren.
 - Metalen verstevigingsbeugels plaatsen op de ingerotte Sint-Andreasluiken in de dakkap van de toren.
 - Hertstellen van de ingerotte noordelijke trekbalckap van het sluitingsspannt in het koor.
 - De gietijzeren grondpijpen ontroesten en herschilderen (meer lagen systeem).
 - De verrotting in de laagste delen van de zolderraampjes aan de westelijke zijde in de hoofdbeuk herstellen.
 - Herschilderen van alle buitenschrijnwerk (meer lagen systeem).
 - Opmetselen van de losliggende bakstenen in de noordelijke zijbeuk.
 - Een vooronderzoek laten doen door een stabiliteitsbureau neer de oorsprong van de scheuren in de gewelven van de noordelijke zijbeuk.
 - Opnieuw aanleggen van het voetpad rond de kerk en het vernieuwen van de onderliggende riolering.

Omvormen van de centrale verwarming: van stookolie naar warmtepomp.

- Aanpassen van de verlichting en de geluidsinstallatie.
- Sanitaire voorzieningen in het kader van de nevenbestemming van de kerk.

II. Op midden en lange termijn 5-20 jaar:

- De zolder van de sacristie toegankelijk maken, een mogelijke oplossing is het plaatsen van een dakluik in het noordelijke dakvlak.
- De toegankelijkheid van de traptoren verbeteren, een mogelijke oplossing is het plaatsen van een aluminium ladder.
- Loopbruggen plaatsen op de zolders van het koor, het noordelijk transept en de noordelijke zijbeuk. De loopbruggen dienen op de muren en spanten te steunen en niet op de gewelven.
- De ondersteunende stalen I-profielen onder de trekbalcken in de toren ontroesten.
- De door de klopkever aangetaste eikenhouten onderdelen van de dakkap van het koor herstellen.
- De koperen afdekslabben in aansluiting met het platte dak van de sacristie vervangen door hogergeplaatste exemplaren.

- Grondige renovatie van het dak.
- De gebroken spijl van de trapleuning herstellen.
- Herstelling orgel
- Binnen schilderwerken

III. Wederkerende onderhoudswerken

- Reinigen van de goten en afvoeren jaarlijks
- Regelmatig nazicht van de leidendak dekking en aansluitingen. Eventueel gebroken, losliggende of verdwenen leien zo snel mogelijk vervangen. Het nazicht gebeurt jaarlijks na de herfst of na hevig stormweer.
- Plat dak jaarlijks tweemaal reinigen.
- Regelmatig reinigen en schilderen van metalen onderdelen, ook wanneer geen roest om de 3-5 jaar: nieuwe toplaag aanbrengen.
- Regelmatig schilderen van het houten buitenschrijnwerk, dit kan door tijdig kleine gebreken bij te werken; een nieuwe afwerklaag aan te brengen en het hout regelmatig te reinigen.

2.1.3. SITUERING VAN HET GEBOUW IN ZIJN RUIMTELIJKE OMGEVING

1. Kerk
2. Pastorie
3. Parochiezaal
4. Kasteel
5. De Vleug

2.1.4. BESCHRIJVING VAN HET ACTUEEL GEBRUIK EN DE ACTUELE FUNCTIE

Eerste en derde zondag van de maand is er eucharistieviering om 11 uur, de tweede zondag is er gebedsviering, de vierde zondag is er open kerk. Elke zondag is er eucharistieviering om 11 uur met gemiddeld een vijftigtal aanwezigen. Meerdere keren is er Mariahulde op zondagnamiddag. Jaarlijks zijn er een vijftiental uitvaarten, een twintigtal dopen en een drietal huwelijken. Meerdere keren per jaar is er een heemkundig ontmoetingsmoment in de kerk zelf. Af en toe is er een concert in samenwerking met de gemeente. Jaarlijks is er op de laatste zondag van juni processie met aansluitend kermis. Meerdere malen komen heemkundige kringen van elders de kerk bezichtigen. Voor de niet kerkelijke activiteiten is er een reglement opgesteld door alle partijen te handtekenen. Er is bewaking en een groep mensen openen of sluiten de kerk. In de toekomst zal de kerk ook gebruikt worden als seminarie-ruimte, bijbelbezinning, meditatieplaats. Er wordt gezocht aan te sluiten bij Open Kerken.

2.2. SINT-RUMOLDUSKERK GEMEENTE STEENOKKERZEEL

2.2.1. IDENTIFICATIE

Naam: Sint-Rumolduskerk (in oudere documenten soms Sint-Romboutskerk genoemd)

Geografische ligging

- Fuérisonplaats 1, 1820 Steenokkerzeel (Centrum)
- Provincie: Vlaams-Brabant

ID	Beschrijving	Adres	Lambertcoördinaten
R 41318	Parochiekerk Rumoldus	Sint- Fuérisonplaats 1	(160093.02 177736.84)

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat: Vilvoorde
- Parochie: Sint-Rumoldus

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Rumoldus, Ondernemingsnummer: 0220.434.676,
kerkraad.sr1820@gmail.com, adres kerkfabriek: Keizerinlaan 1, 1820 Steenokkerzeel

Bescherming(en)

- Besluit nummer 0899 / Nummer : 4.01/23081/117.1 / OB000786
- Beschermd monument van 22-10-1975 tot heden
- Beschermd als monument Parochiekerk Sint-Rumoldus, toren en Sint-Bernarduskapel zijn beschermd sinds 25-03-1938.

2.2.2. BESCHRIJVING

a) Cultuurhistorische waarde

Neogotisch gebouw van 1860 (architect C. Drossart), op de behouden gotische westtoren en de Sint-Bernarduskapel na.

Imposante vierkante toren van zandsteen, uit de 16de eeuw; gevels met zes geledingen, gestut door torenhoge, met pinakels versierde overhoekse steunberen en voorzien van spitsbooggalmgaten; torenkap van 1940-45. In 1990 werd de torenspits gerestaureerd in de oorspronkelijke staat van vóór 1940.

Rondboogvormig westportaal gemarkeerd door een kraalprofiel op sokkeltjes en door een druiplijst met gestrekte uiteinden, onder een breed spitsboogvormig westlicht. Noordgevel met aanleunende stenen wenteltrap. Tegen de zuidgevel werd in de 18de eeuw een nu als weekkapel ingerichte doopkapel met lessenaars dak opgetrokken, verlicht door middel van twee steekboogvensters met licht uitspringende omlijstingen, druiplijst en sluitsteen.

KERKENBELEIDSPLAN STEENOKKERZEEL

Sint-Bernarduskapel ten zuiden, bestaande uit drie traveeën onder dubbel schilddak, daterend uit de 17de eeuw; laatgotische kruisribgewelven met sluitsteen (jaartal 1629 op de middelste), opgevangen door consoles en door zuilen met dekplaat en sokkel; verlichting door middel van drie drielichtvensters tussen rechte en overhoekse steunberen; gedicht west venster.

Oude zandstenen muurpartijen werden in de noordgevel van de nieuwbouw geïntegreerd.

Mobilair. Paneel met Maagdschap van Maria (circa 1526), toegeschreven aan C. van Coninxloo, deel uitmakend van een barok gedenkteken van pastoor A. Grietens (17de eeuw) in de Sint-Bernarduskapel; doek met Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Bernardus op het altaar van deze kapel, toegeschreven aan G. De Crayer (midden 17de eeuw).

Meubilair uit de 17de eeuw, onder meer renaissancekansel van Jacob van Brussel, daterend van 1619 (trap van 1835); koorbanken (1771) en barokaltaren in de zuid- (1677) en noord dwarsarm (17de eeuw); meubilair van de Sint-Bernarduskapel uit de 17de eeuw: marmeren altaar van H. Van den Eynden (1648), lambrisering (1629), bank en biechtstoel; renaissance-orgel van J. Goltfus met orgelkast van Michiel van der Meren, uit 1635 (archiefstukken); doksaal, midden 18de eeuw; grafstenen van Willem de Coutereau (17de eeuw), en van het geslacht van Hamme (14de- en 15de eeuw), (onder de toren).

Beiaard. De toren van de Sint-Rumoldus kerk heeft een beiaard van 49 klokken. Het unieke van deze beiaard is dat de meeste klokken heel oud zijn en nog heel goed klinken. In de jaren 1549-50, het jaar van de oudste bewaarde kerkrekening, waren er 5 klokken. Na verschillende uitbreidingen telde het instrument 17 klokken in het jaar 1635. In 1735 werden verbeteringswerken uitgevoerd door Peter Vanden Gheyn. De beiaard werd uitgebreid tot 29 klokken en van de oude beiaard bleven enkel 7 klokken over. Tijdens de Franse bezetting gingen de klokken van de meeste beiaarden in Vlaanderen verloren want ze werden gebruikt als grondstof voor munten en geschut. De klokken van Steenokkerzeel ontsnapten aan de smeltkroes omdat ze werden verstopt in de mesthoop van een nabijgelegen boerderij. In de loop van de 19de eeuw geraakte het instrument in verval. In 1922 en 1923 vond een grote herstelling van de beiaard plaats. Jef Denyn (oprichter beiaardschool Mechelen) was adviseur. De beiaard werd voorzien van een speeltrommel, gegoten door de firma Michiels uit Mechelen. Er waren nu 44 klokken. Tijdens de 2e wereldoorlog werden de klokken opnieuw bewaard in een kelder. In 1981 werd de beiaard gerestaureerd. Het globale resultaat is een instrument met nog 28 historische klokken aangevuld met nieuwe klokken tot een totaal van 49 klokken. 16 historische klokken bestaan echter nog maar worden niet meer gebruikt in de beiaard.

Tussen 2003 en 2016 werd de beiaard niet meer bespeeld. Vanaf april 2016 is de kerkraad terug gestart met regelmatige bespelingen: 1 x per maand met een vaste beiaardier en 1 x per maand met een leerling beiaardier van de Koninklijke Beiaardschool 'Jef Denijn' van Mechelen. Tenslotte is het van belang te vermelden dat op 25 november 2014 de beiaardcultuur in België erkend werd door Unesco als werelderfgoed. De kerkraad bezit een oorkonde van Unesco die op

22 april 2016 overhandigd werd in het Federaal parlement aan de gemeentebesturen, beiaardiers en beheerders van de beiaarden in België.

Beheersplan:

In 2017 werd er ook gestart met het opstellen van een beheersplan 20 jaar. In dit beheersplan komt er meer informatie over de kerk. De kerkraad laat sinds 2003 ook regelmatig inspecties uitvoeren door Monumentenwacht die heel nuttige informatie levert voor een goede instandhouding van het monument.

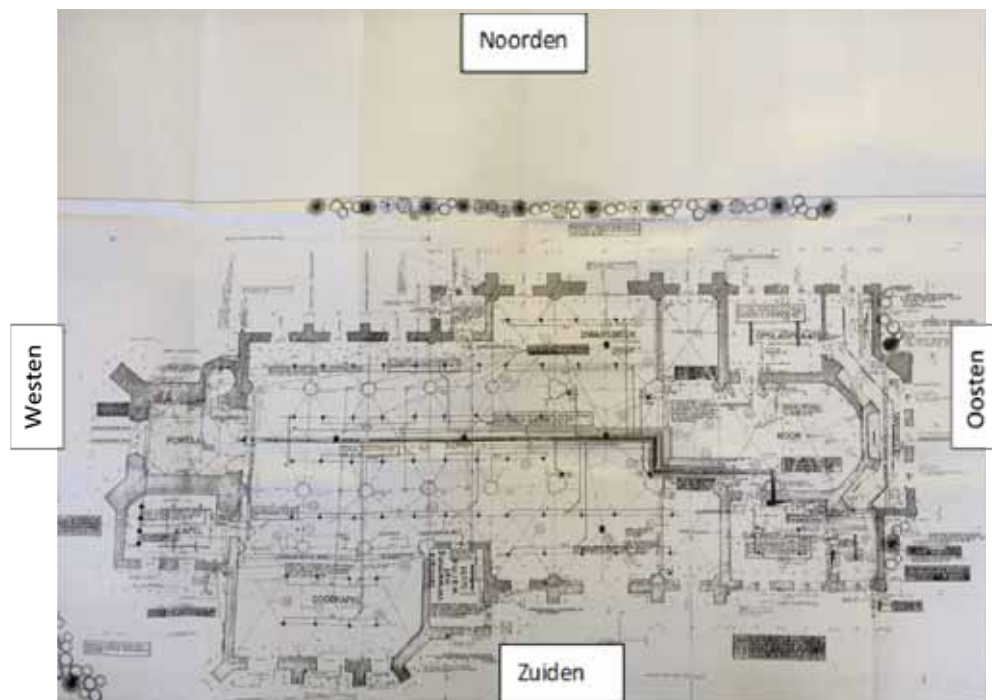
- LAUWERS J., Steenokkerzeel en Humelgem in verleden en toekomst, 1970.
- VAN BOXMEER P., Steenokkerzeel et Humelgem et leurs seigneurs, Diest, 1930.

Bron van bovenstaande tekst: Geoportaal Onroerend Erfgoed Vlaanderen

Bovenstaande beschrijving uit het Geoportaal werd aangepast door Herwig Van den Bosch, voorzitter kerkraad Steenokkerzeel met voornamelijk informatie over:

- Torenspits 1940-45, die werd verlaagd door de Duitse bezetter i.v.m. de luchthaven. In 1990 werd de torenspits gerestaureerd in de oorspronkelijke staat.
- Toevoeging i.v.m. Beiaard. Bron: Luc Rombouts, titularis van de stadsbeiaard van Tienen en de twee universiteitsbeiaarden in Leuven.
- Recente informatie over de huidige situatie van de kerk

b) Architecturale mogelijkheden

Figuur 1: Grondplan van de kerk. Bron: Project "Bestrijden hout borende insecten 2005"

Schip en dwarsbeuken bieden plaats aan ongeveer 350 mensen.

De maximale capaciteit wordt enkel bereikt bij speciale vieringen of evenementen (concerten).

Toegang tot de toren via een draaitrap die uitkomt in het hoofdportaal.

Naast het hoofdportaal is er een kleine ruimte die voorheen gebruikt werd als weekkapel.

Nog zuidelijker bevindt zich de Sint-Bernarduskapel: deze wordt gebruikt als doopkapel en voor de begroeting van overledenen tijdens een uitvaartdienst.

Een verwarmingsinstallatie op basis van een gasbrander en warme lucht staat opgesteld in een lokaal aan de zuidkant van het gebouw. De verwarming werd vernieuwd in 2009.

Aan de noordkant wordt een voormalige zijingang van de kerk gebruikt als berging.

De zuidelijke sacristie wordt gebruikt als werkelijke sacristie. De noordelijke sacristie wordt gebruikt als opslagplaats.

Het zijaltaar aan de zuidkant is in goede staat. Het zijaltaar aan de noordkant echter werd beschadigd in het verleden door vocht insijpeling. Enkel de bovenkant is nog intact. Er werden voorlopig platen aangebracht om de onderzijde van dit altaar te verbergen.

Het lokaal in het zuidoosten wordt gebruikt als berging en deze bevat tevens de elektriciteitsmeters van kerk en van de telecomoperatoren voor de voeding van de zendinstallaties in de toren.

In het noordoosten is er een trap naar de zolder boven de sacristieën. De zolders zijn leeg op enkele archiefstukken na.

In het oosten is er een buitendeur die toegang geeft tot de sacristieën via een gang.

De trap naar de toren geeft toegang naar:

- 1° het doksaal met het orgel. Dit is een historisch orgel van Goldfus, later aangepast door Vermeersch. Het orgel is momenteel defect, maar de restauratie zal opgenomen worden in het beheersplan.
- 2° een lokaal waar de apparatuur van de telecomoperatoren staat. Dit lokaal geeft ook toegang tot de grote zolder boven het schip van de kerk. Vanaf deze zolder is er aan de zuidelijke kant een buitentrap naar beneden die toegang geeft tot de zolder boven de Sint-Bernarduskapel en de zolder boven de rechter zijbeuk
- 3° de zolder van de linker zijbeuk
- 4° de ruimte aan de onderste galmgaten met de luidklokken en grote beiaardklokken spits bereikbaar met een ladder vanuit deze laatste ruimte.

5° de ruimte waar het klavier van de beiaard staat. Vanuit deze ruimte is er een korte trap, deze is ter hoogte van de kleinste galmgaten. Ter hoogte van deze galmgaten bevinden zich de antennes van 3 Telecom operatoren. Tenslotte is de toren- naar de beiaardklokken.

c) Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand is zeer goed voor de meeste delen. Sommige delen zijn matig, maar hiervoor wordt regelmatig actie ondernomen. Monumentenwacht is aangesteld voor inspectie van binnen en buitenkant van het gebouw. De delen van het gebouw met een minder goede score werden allemaal aangepakt tijdens de voorbije jaren.

Volgende restauraties werden recentelijk uitgevoerd:

- Verbeteren toegankelijkheid van zolderruimten: aanbrengen van loopbruggen 2004
- Herstellingen aan luiken in toren tegen water insijpeling. 2005
- Schilderwerken buitenzijde: 2006
- Verwarming in 2009
- Toren: afdichten van galmgaten met gaas (i.v.m. indringen van vogels): 2009 en 2010
- Bestrijding hout borende insecten in 2011
- Vernieuwen geluidsinstallatie: 2014
- Verlichting kerk: 2015-2016 (oude verlichting was regelmatig defect en kon niet goed meer onderhouden worden)
- Restauratie beiaardautomaat. Uurslag en voorslag werkte niet meer door versleten trommel en geblokkeerde hamers. 2016. De speeltrommel werd vervangen door een computer van de firma Clock-o-matic die MIDI bestanden kan afspelen. Het is heel eenvoudig om de melodietjes te vervangen. De melodietjes volgen zo de verschillende perioden in het jaar: Kerstmelodieën, Sinterklaasliedjes, Maria liederen in de mei-maand, ...
- Verwarming in 2009: vervangen van het verwarmingssysteem (warme lucht systeem) op stookolie door een warmeluchtsysteem op basis van gas. Installatie van een lucht-bevochtiger met het oog op het realiseren van een het verwarmingssysteem optimale bewaring van het erfgoed.
- Veiligheidsladder op het dak tussen de centrale zolder en het dak van de Sint Bernar-duskapel
- Herstelling van de schouw + plaatsen van bescherming tegen het indringen van vogels
- Herstellingen en verbeteringen aan het hoofdbord van de elektrische installatie en keuring.
- Boenen van binnen houtwerk in 2017

Volgende problemen moeten in de komende jaren aangepakt worden. Deze punten werden opgenomen in het beheersplan.

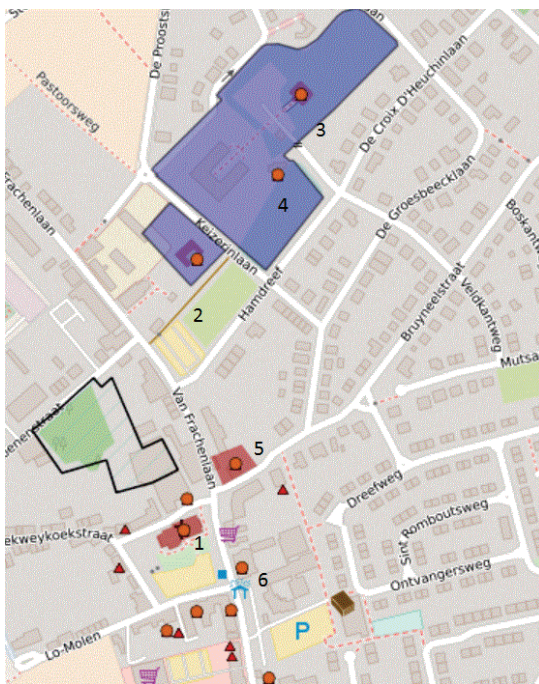
Aanbrengen van rookdetectors op de zolder zoals genoteerd in het rapport van de brandweer
Uitbreiding van het bestaande lokaal informatica netwerk (inclusief WIFI) van de kerk. Dit netwerk werd aangebracht n.a.v. de installatie van de beiaardcomputer.
Grondige opknapbeurt van alle binnen houtwerk in de kerk: deuren, biechtstoelen, kasten sacristie: beitsen en/of boenen + herstelling sloten van kasten in gang tussen zuidelijke en noordelijke sacristieën, herstellen legplanken die doorhangen of ontbreken.
Monitor + PC: verbetering video en audio-installaties
Video bewaking met camera's: noodzakelijk bij geopende kerk zodat de verantwoordelijke op afstand de kerk kunnen bewaken.
Dak van de kerk: de losgekomen nokbeugels opnieuw vernagelen + lood in de kilgoten van de dakkapellen vernieuwen. Details: zie rapport van Monumentenwacht
Koper behandelen in de kerk: volgens offerte van een gespecialiseerd bedrijf in 2016. De behandeling van het koperwerk vermijdt dat er elk jaar kosten zijn om koper te poetsen en het koperwerk mooi blijft.
Trap naar toren: de treden moeten nagezien en verstevigd worden. Sommige treden zijn gebroken en al met metalen platen verstevigd. De trap wordt veel gebruikt voornamelijk door de gsm-operatoren en hun aannemers, beiaardiers en verantwoordelijken van De kerk.
Schilderen buitenhoutwerk van de kerk. Om de 10 à 15jaar uit te voeren. Vorige keer uitgevoerd in 2006. Er was 10j waarborg op de gebruikte verf.
Gevel toren en St Bernarduskapel, voornamelijk Brabantse steen, reinigen. Ook de bakstenen gevel is op sommige plaatsen verweerd: herstellen voegen en scheuren in metspelwerk (beschreven in rapport Monumentenwacht). Tegelijk kuisen ramen en plaatsen van vogelwering op de uitstekende randen van de toren en aan andere plaatsen waar duiven vertoeven (hoogtewerker of stellingen zijn dan beschikbaar). Door het plaatsen van vogelwering zullen de muren op bepaalde plaatsen langer proper blijven. De duiven brengen veel schade aan de toren en bepaalde muren van de kerk.
Manuele beiaard: restauratie mechanische onderdelen: de druk op de toetsen is heel onregelmatig: tuimelaars, staven vervangen door draden, VEMA veren, verhogen klavier met 10 cm (klavier staat te dicht bij voetpedalen)
Herstelling barst in grootste luidklok (middelste klok van de 3 luidklokken)
Inrichten zuidelijke sacristie zodat ze ook als vergaderzaal kan gebruikt worden.
Schilderwerken interieur kerk
Technische ruimte (lokaal aan koor tegenover sacristie in dossier Monumentenwacht aangeduid als Noordelijke sacristie): inrichten als vergaderzaal en werkruimte
Hoofdaltaar en versierde muren rond dit altaar: reinigen en restaureren (samen met schilderen kerk).
Verbetering toegang kerk voor mindervaliden: zone voor het gemakkelijker laten uit-

<p>stappen van mindervaliden, extra parkeerplaatsen voor mindervaliden, oplossing voor drempel aan de achterzijde van de kerk (toegang tot toekomstige vergaderzaal achteraan), automatische deuropening verbeteren in overleg met Erfgoed Vlaanderen.</p>
<p>Inrichten weekkapel/St Bernarduskapel/ruimte achteraan in de kerk als vergaderzaal en/of museum met geschiedenis van de kerk</p>
<p>Glazen wanden aanbrengen met het oog op het indelen van de kerk in verschillende ruimten, met de mogelijkheid om de kerk nog steeds in haar geheel te gebruiken. Deze werken zullen in nauwe samenwerking met Erfgoed Vlaanderen gebeuren.</p>
<p>Nazicht en herstellingen van de toegangen tot de kerk: alle buitendeuren, o.a. de zij-ingang die al verschillende jaren niet meer gebruikt wordt. Aanbevelingen brandweer naleven.</p>
<p>Herstemmen beiaard klokken + eventueel vervangen van bepaalde klokken + indien mogelijk herbruik 13 klokken die in bewaring liggen bij de heemkundige kring van Steenokkerzeel.</p>
<p>Natuurleien vernieuwen op het dak van de kerk (volgens rapport Monumentenwacht).</p>
<p>Oude speeltrommel (van vóór 1980) restaureren.</p>
<p>Installatie video en geluidsapparatuur in de kerk met het oog op gebruik als polyvalente ruimte: ringleiding voor gehoorgestoorden, beamer draadloos aanstuurbaar (zodat Erfgoed waarde van de kerk optimaal behouden blijft door vermijden van bekabeling) + projectieschermen (meerdere schermen op verschillende plaatsen in de kerk)</p>
<p>Vernieuwing dakgoten en loodwerk: hier en daar komen lekken in de dakgoten. Dat is voorlopig op te lossen met kleine herstellingen. Wij verwachten echter een progressieve degradatie van het loodwerk en ramen dat er rond 2030 een grondige restauratie nodig zal zijn.</p>
<p>Herstelling lood in de glasramen, reiniging ruimte tussen glasramen en voorzetramen, betere isolatie ramen (toevoegen van voorzetramen in overleg met Erfgoed Vlaanderen).</p>
<p>Behandeling tegen hout borende insecten: uit te voeren elke 20 jaar.</p>
<p>Aanbrengen van isolatie op gewelven op de grote zolder</p>
<p>Verwarmingsinstallatie vernieuwen: 20 jaar na plaatsing huidige installatie. Gebruik van hernieuwbare energieoplossingen in overleg met Erfgoed Vlaanderen</p>
<p>Restauratie linker altaar: sobere en stille ruimte maken op die plaats: het bestaande altaar waarvan enkel de bovenkant nog intact is verwijderen of restaureren in overleg met Erfgoed Vlaanderen.</p>
<p>Altaar rechts: reinigen en restaureren</p>
<p>Altaar Sint Bernarduskapel: reinigen en restaureren</p>
<p>Schilderen buitenhoutwerk. Herschilderen na 15 jaar.</p>
<p>Elektrische installatie aanpassen, ook in functie van het gedeeld gebruik in ruimte van de kerk</p>
<p>Nazicht monumentenwacht + diverse herstelling aan dak: 15 jaar na het nazicht en de herstellingen van 2019</p>
<p>Restauratie Goldfuss/Vermeersch orgel met het ook op behoud van de historische waarde en recuperatie van maximaal aantal pijpen in 1 orgel.</p>

Regelmatig onderhoud:

Dakgoten reinigen en tapgaten vrijmaken (Monumentenwacht en/of 3W+)
Onderhoudscontract Clock-o-matic klokken, beiaard, uurwerk
Onderhoudscontract voor bliksemafleider (firma Heleblitz)
Grote kuis kerk, inclusief boenen houtwerk indien nodig + periodiek onderhoud van de kerkvloeren
Jaarlijkse controle en herstelling leien van het dak en controle naar opgewaaide loodslabben (Monumentenwacht of aannemer)
Keuring brandweer
Keuring elektriciteit
Keuring verwarming
Tweejaarlijks de met zink beklede bakgoten controleren op gescheurde soldeernaden en rubber uitzetstukken (Monumentenwacht of aannemer)
Keuring brandblusapparaten (Sicli onderhoudscontract)

2.2.3. SITUERING VAN HET GEBOUW IN ZIJN RUIMTELIJKE OMGEVING

In de omgeving van de kerk (1) bevinden zich enkele geklasseerde monumenten zoals: (2) Pastorie Sint-Rumoldus: deze is ook in eigendom van de kerkraad. De linkerzijde werd verhuurd. De rechterzijde bevat 2 vergaderzalen die gebruikt worden voor kerkraad, parochieteam, KVLV en sinds september 2016 ook door Repair Café Steenokkerzeel. De Sint-Rumoldus parochie heeft

geen parochiezaal. De voormalige parochiezaal werd destijds verkocht aan de gemeente die er een cultureel centrum van gemaakt heeft: "De Corren" (concertzaal, cafetaria en vergaderlokalen). De kerk wordt heel de avond verlicht.

Op de torenspits brandt 's avonds een lamp van Belgocontrol wegens de nabijheid van de luchthaven.

Tussen 8u 's morgens en 20u 's avonds is er een uurslag, halfuurslag en voorslag. De voorslag is een korte melodie die gestuurd wordt door de beiaardcomputer. (Apollo III systeem van clock-omatic, geïnstalleerd in 2016 ter vervanging van de defecte speeltrommel die geïnstalleerd werd in 1980)

Om 8u 's morgens en 12h luiden de klokken het Angelus.

15 minuten voor het begin van de zaterdagavond viering luiden de klokken eveneens.

In de omgeving van de kerk zijn er 2 grote parkings: zie de gele vlakken op de kaart hierna.

Het groen terrein tussen kerk en parking is het oude kerkhof. Er staat nu een muur in Brabantse steen en een grasveld tussen muur en kerk.

Elke zondag is er markt in Steenokkerzeel. De kerk blijft dan open voor bezoekers.

Tussen 10u en 11u speelt de beiaard. Op de 1e zondag van de maand speelt een leerling beiaardier van de beiaardschool van Mechelen. Op de andere zondagen speelt de beiaardautomaat op dat ogenblik. Op de 3e zaterdag van de maand speelt de vaste beiaardier op de beiaard tussen 16u30 en 17u30. Op de andere zaterdagen speelt de beiaardautomaat op hetzelfde uur. Er worden beiaardconcerten gepland.

Meer informatie is beschikbaar op de website van UIT IN Vlaanderen: rechtstreekse link:

<https://www.uitinvlaanderen.be/agenda/alle/steenokkerzeel?search=beiaard>

KERKENBELEIDSPLAN STEENOKKERZEEL

Verschillende buslijnen passeren aan de kerk van Steenokkerzeel:

225 Vilvoorde – Kortenberg

271 Brussel-Noord – Kampenhout

651 Zaventem Luchthaven - Leuven

En de lijnen 505, 514, 221

2.2.4. BESCHRIJVING VAN HET ACTUEEL GEBRUIK EN DE ACTUELE FUNCTIE

Op dit ogenblik wordt de kerk hoofdzakelijk gebruikt voor erediensten.

Tweede en vierde zaterdag is er eucharistieviering en voorlopig eerste

en derde zaterdag gebedsviering.

De kerk wordt ook gebruikt voor huwelijken, dopen, begrafenissen.

Elke zondag tijdens de markt is de kerk open voor het publiek.

Sporadisch wordt de kerk gebruikt voor concerten.

Om de 2 weken worden beiaardbespelingen georganiseerd. In de kerk zal een tentoonstellingsruimte worden voorzien voor o.a. de tentoonstelling van de niet gebruikte historische klokken van de beiaard en de historische speeltrommel van de beiaard.

In de inkomhal komt er een scherm met audiovoorzieningen voor mededelingen en voor het tonen van de beiaardklokken en eventueel de beiaardier tijdens de concerten.

2.3. SINT-MARTINUSKERK DEELGEMEENTE MELS BROEK - STEENOKKERZEEL

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.3.1. IDENTIFICATIE

Naam: Sint-Martinuskerk

Geografische ligging:

- Vanheylenstraat 115, 1820 Melsbroek
- Provincie: Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur:

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen Brussel
- Dekenaat: Vilvoorde
- Parochie: Sint-Martinus

Eigenaar: Gemeente Steenokkerzeel

Bescherming(en):

- Niet-beschermd
- Bewaard

2.3.2. BESCHRIJVING

a) Cultuurhistorische waarde

KERKENBELEIDSPLAN STEENOKKERZEEL

Reeds in 1174 was Melsbroek een bloeiende parochie. De oorspronkelijke middenbouw, toren tussen schip en koor, behoort tot de romaanse stijl uit de XII eeuw. Deze toren werd geïntegreerd in een gebouw in classistische stijl, opgetrokken met zandstenen uit de plaatse-lijke groeven. Het ligt middenin een ommuurd kerkhof dat heden nog steeds dienstdoet als begraafplaats.

In zijn huidige vorm bestaat de plattegrond van dit heterogene gebouw uit een ingebouwde westtoren, een pseudo-basilicaal schip van vijf traveeën op zuilen en een koor van twee traveeën met driezijdige sluiting; aanleunende sacristieën ten noorden en ten zuiden.

Oude tekeningen, archeologische resten en sporen tonen aan dat de huidige westtoren in feite een centrale oosttoren was - boven het presbyterium - tussen het koor en schip met zijkapel.

Deze kerk, afhankelijk van het kapittel van Sint-Goedele te Brussel, werd fel beschadigd tijdens de troebelen van de tweede helft van de 16de eeuw; het meest getroffen koor werd heropgebouwd einde 16de-begin 17de eeuw. De toren werd hersteld in 1729 en verankerd in 1744; datzelfde jaar zou het koor zijn overwelfd.

Koor en beuk werden afgebroken circa 1780-1781; bij de wederopbouw van het schip, met eerstesteenlegging op 30 april 1781 door pastoor P.C. Galmard, zie gevelsteen - werd de oriëntatie veranderd en de toren opgenomen in de westgevel.

De nagenoeg vierkante toren van vijf bouwlagen is bovenaan gemarkeerd door twee kordons ter hoogte van de onderdorpels en de imposten van de nu gedichte rondboogvormige galmgaten (twee per muur); het huidige leiendak van het schip is merkkelijk hoger dan het vroegere koor vermits de oost galmgaten er ten dele worden door afgeschermd. De toren werd duidelijk met één verdieping verhoogd (1729): twee rondboogvormige galmgaten in vlakke omlijstingen met afgeschuinde dagkant per gevel; steigergaten onder de geprofileerde omlijsting; leien tentdak met kleine peerspits en kruis. Westgevel: de kopse korfboog van de westmuur (onder de lange lichtgleuf) zou wijzen op het vroeger, éénbeukig schip. Strak arduinen portaal met neoclassicistische inslag onder een radvenster met metalen roeden en bloemmotief. Rechts, ruit met opschrift: "Aeditui F. De Greef, J. Mombaerts, C. van Dyck, F. Goovaerts, E. Vandervorst, 1865" en "L: Chevalier L. Powis de Tenbossche Burgemeester/ I.F. Wolfs Pastoor 1865", jaartal dat de restauratie situeert.

De noord- en zijbeukgevels worden geritmeerd door hoge segmentboogvensters in vlakke omlijstingen.

Binnenin vertoont de toren aan de schipzijde een hoge, vrij ruw geprofileerde spitsboog - vroegere, aangepaste triomfboog - op smalle imposten die deel uitmaakte van een afgeschuinde pijler. Kruisriboverwelling op ruwe korbelen; de zuidwand, in onregelmatig breuk-

steenverband vertoont een gedichte rechthoekige deur, afgewerkt met zware hoekblokken en een mijtervormige latei; gedichte muuropening afgelijnd met strekse boogstenen in de noordwand.

Helder schip geritmeerd door Toscaanse zuilen op achthoekige sokkel; vlakke korfboogarcade opgevangen op de abacus; pleisteren pseudo-ribbengewelf op classicistische consoles die telkens in de zwikken zijn ingewerkt; zelfde overwelsingssysteem in de zijbeuken.

In 1963 werd het eikenhouten wandbeschoot van het koor en de zijbeuken verwijderd, zodat de heldere witte zandsteen terug tevoorschijn is gekomen. Alzo werd een schitterend geheel bekomen waarin het licht een hoofdrol speelt.

Mobilair. Liefdadigheid van Sint-Martinus, doek in het barokaltaar van de zuidzijbeuk, 1656; noord altaar met opschrift "Dono dedit Devillers Abbatissa de Cortenberg 1782"; Barokke grafsteen van een plaatselijke heer, A. de Loquenghien (+ 1641), ingewerkt in de zijgevel; binnenin, grafsteen van H. Madoets (+ 1614) en Margareta van Zwene (+ 1630), links van de glazen ingang deur, gepolychromeerd Lieve Vrouwbeeld uit de eerste helft van de XVI eeuw.

LEMAIRE R.M., Persoonlijk archief.

Bron: De Maegd C. & Van Aerschot S. 1975: Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Vlaams-Brabant, Halle-Vilvoorde, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 2N, Gent.

Auteurs: De Maegd, Christiane & Van Aerschot, Suzanne

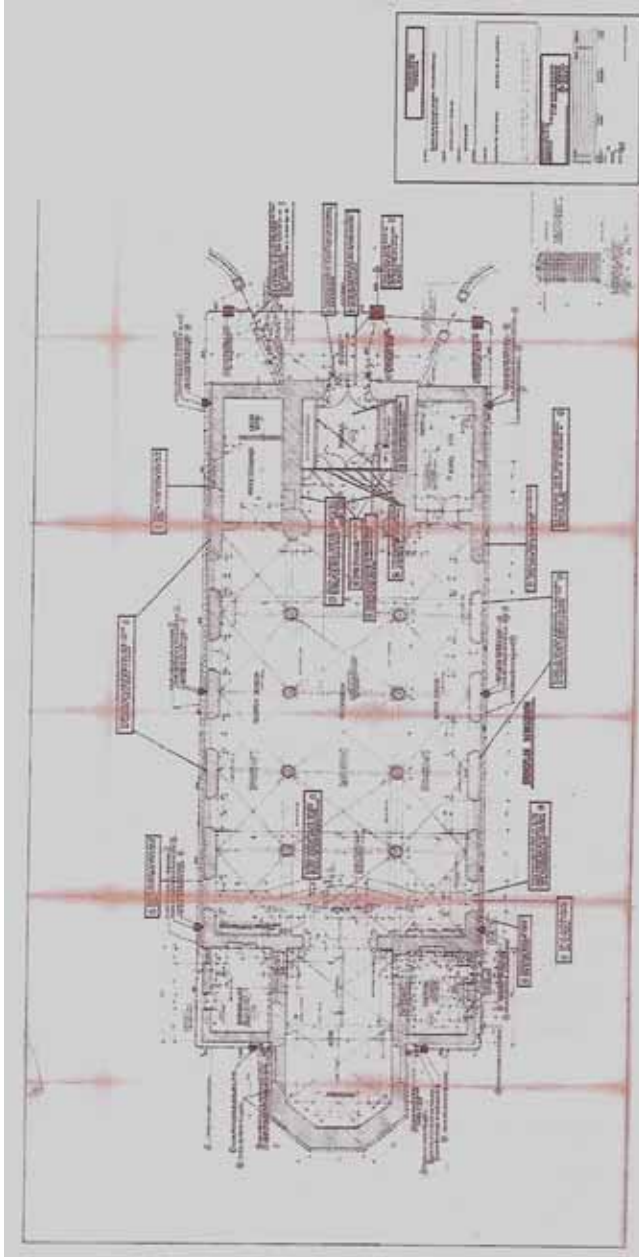
Datum tekst: 1975

Omringend rond de kerk ligt een ommuurd kerkhof, met de oudste graftekens tegen de kerk. Meer variatie verder van de kerk af. Het kerkhof is vandaag ook nog steeds als dusdanig in gebruik.

Mertens, Joeri (02-10-2015)

De parochie beschikt over 3 reliekkasten die waarschijnlijk uit de 19de eeuw dateren. Op aanvraag van bekende organisaties werden deze, gezien hun waarde en karakteristieke uitleend tgv tentoonstellingen in het MAS (Antwerpen) en "Stadsvisioenen" (Mechelen). De gearchiveerde bronnen refereren ondanks hun waarde nergens naar het bestaan van deze kasten. Het is op aanvraag van "Erfgoed Vlaanderen" dat deze een plaats kregen in het koor van onze kerk, zodat de kerkbezoekers er konden van genieten.

b) Architecturale mogelijkheden

Voor het hoogkoor kan een mogelijkheid gevonden worden om deze af te scheiden van het schip. Ook de zijbeuken kunnen afgescheiden worden van de middenbeuk ter hoogte van de pilaren. Daar er enkel lichtinval is via de kerkramen in de zijgevels moet deze afscheiding ofwel beperkt zijn in hoogte ofwel licht doorlatend zijn.

Indien nodig kan achteraan in de kerk over de breedte een glazen afscheidingswand geplaatst worden om toegang te verlenen naar de kerktoren, zonder de kerk verder te kunnen betreden.

c) Bouwfysische toestand

Door het efficiënt beheer van de kerkraad is de kerk in goede toestand. Zowel buiten als binnenmuren zijn in goede staat. De vensters die in 1986 tijdens de ambtsperiode van pastoor Marc Gheysen werden vernieuwd, zijn eveneens in uitstekende staat.

Monumentenwacht doet inspectie, waarna voor de komende twintig jaar een beheersplan wordt opgemaakt in functie van de gedane vaststellingen, De laatste uitgevoerde inspectie dateert van 2011, de volgende werd reeds aangevraagd en zal waarschijnlijk nog in 2018 worden uitgevoerd.

Ter herinnering: voor het beheer van niet-beschermd, waardevol onroerend erfgoed, kan men genieten van een financiële ondersteuning onder de vorm van een provinciale onderhoudssubsidie.

2.3.3. SITUERING VAN HET GEBOUW IN ZIJN RUIMTELIJKE OMGEVING

Wat overblijft van het oud-kasteel Van Meerbeek, of Kasteel Snoy, vandaag betrokken door de Brabantse Golf, is niet beschermd. Het omliggende Floordambos is sedert 1991 beschermd als cultuurhistorisch landschap.

- 1 Kerk met kerkhof errond
- 2 Kapelaans huis eigendom van de kerkraad

-
- 3 Pastorie, tuin en speelplein
 - 4 Parochiezaal
 - 5 Er is een MS-kliniek op 100 meter van de kerk
 - 6 Er is een woon- zorgcentrum Floordam
 - 7 Er is een klooster op 150 meter van de kerk
 - 8 Er is een kleuterschool op 250 meter van de kerk
 - 9 Golfterrein

2.3.4. BESCHRIJVING VAN HET ACTUEEL GEBRUIK EN DE ACTUELE FUNCTIE

Elke tweede en vierde zondag is er eucharistieviering, eerste en derde zondag open kerk. zondag is er een eucharistieviering. In de week regelmatig uitvaarten van parochianen, inwoners van Merici (plaatselijk rusthuis voor Ursulinen), inwoners van zorgcentrum Floordam, doopsels en huwelijken.

De kerk bevindt zich bij de start van de succesrijke wandelpaden “De Floordamboswandeling” en de “Meldewandeling”. Verder ligt ze ook op het parkoers van de bekende “Witloofroute”. Vele sportievelingen maken gebruik van deze ligging om een bezoek aan de kerk te brengen. Niet alleen wandelaars en fietsers maar ook bewoners nabijgelegen Woon-zorgcentrum Floordam-Omikron zijn samen met hun familie regelmatige bezoekers van deze kerk.

Bezoekers van het plaatselijk omliggende kerkhof, nemen de kans te baat om de kerk eveneens te bezoeken.

Op paasmaandag is er jaarlijks een herdenking van de gesneuvelden van het bombardement op tweede paasdag tijdens de Tweede Wereldoorlog. Tal van verenigingen hebben er hun jaarlijkse viering. De kleuterschool heeft er jaarlijks enkele schoolvieringen en godsdienstlessen.

Jaarlijks er is er ook een plechtige viering voor de overledenen uit de adellijke tak Snoy die het kasteel (nu golfterrein) bewoonde. Hun lichamen liggen geborgen in de grafkapel op het kerkhof

Met de parochiefeesten is er de jaarlijkse snoepworp uit de kerktoren.

Op het feest van de Sint-Martinus is de kerk startpunt voor de lichtstoet doorheen de straten.

Ook de digi-vrienden (Kennisebeurs) maakt regelmatig gebruik van de kerk om foto's met bijzondere effecten te bekomen.

De kerk is dagelijks als enige van de kerken in de fusiegemeente open en toegankelijk voor iedereen.

2.4. SINT-NIKLAASKERK DEELGEMEENTE PERK - STEENOKKERZEEL

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.4.1. IDENTIFICATIE

Naam: Sint-Niklaaskerk

Geografische ligging:

- Tervuursesteenweg 132A 1820 Perk (Steenokkerzeel)
- Provincie: Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur:

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat: Vilvoorde
- Parochie: Sint-Niklaas

Eigenaar: gemeente Steenokkerzeel

Bescherming(en):

- Is vastgesteld als bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Niklaas sinds 05-10-2009.
- Is beschermd als monument Parochiekerk Sint-Niklaas sinds 12-04-1974.
- Bescherming als monument Parochiekerk Sint-Niklaas: koor, toren, kruisbeuk en twee sacristieën sinds 25-03-1938.
- Is deel van beschermd dorpsgezicht, intrinsiek Dorpskom Perk sinds 03-07-1981.

2.4.2. BESCHRIJVING

a) Cultuurhistorische waarde

De kerk werd vermoedelijk in de 12de eeuw gebouwd als een romaanse O.-L.-Vrouwkapel. De toren stamt ook uit die periode. In de 14de eeuw werd het koor vervangen door een gotische

bouw met drie vensters. In de 16de eeuw werden gotische dwarsbeuken aangebouwd. In de 17de eeuw werd de zoldering vernieuwd met stukwerk van Hansche. In 1853 werd het schip vergroot met twee neogotische zijbeuken en in 1895 werden verfraaiingen van het koor in neogotische stijl uitgevoerd.

Aanvankelijk een gebouw van zandsteen, opgetrokken tijdens meerdere bouwcampagnes. Huidige plattegrond: driebeukig hallenschip, een uitspringend transept, een oosttoren, en een koor met driezijdige sluiting; sacristieën ten noorden (16de eeuw) en ten zuiden (1786).

Romaanse toren met vierkante plattegrond, gevat tussen het koor en het schip, daterend uit de 12de eeuw en later bekroond met een slanke ingesnoerde naaldspits. Noord- en zuidwand van de tweede verdieping voorzien van een smal rondboogvenster afgewerkt met boogstenen. Elke zijde van de bovenste verdieping is voorzien van twee merkwaardige galmgatvensters: grote rondboogarcade met dieperliggend kwartrond archivolt gedragen door kapitelen op kleine driekwartzuilen; ingeschreven gekoppelde galmgaten met deelzuiltje voorzien van een kapiteel en dekblad (niet overal intact bewaard). Begane grond overwelfd met een kruisribgewelf en aan de koor- en schipzijde geopend door middel van een spitsboog (14de eeuw). Ten noorden, in het verlengde van het schip en gevat tussen de transeptarm en de sacristie, een ingebouwde vierkante traptoren.

Het aanvankelijk éénbeukig romaans schip (restant in de noordmuur) werd in 1853 verbreed met neogotische zijbeuken van twee traveeën in baksteenmetselwerk.

De blinde middenbeuk behoudt het fraaie stucplafond (zes moerbalken) met reliëfvoorstellingen (Onze-Lieve-Vrouw, Sint-Niklaas, de vier evangelisten) van J.C. Hansche (1668-70 volgens archiefteksten).

Arduinen westportaal met geprofileerde rondboog, ingeschreven in een rechthoekige omlijsting met gemarkeerde zwikken, en bekroond met een bovenlicht voorzien van siervazen (begin 18de eeuw).

De zuidtranseptarm werd vermoedelijk einde 14de eeuw aan het schip toegevoegd; latere aanpassingen onder meer werd het houten tongewelf (behouden gebint) vervangen door een kruisribgewelf. Overhoekse steunberen, twee waterlijsten en een aangepast en verlaagd venster.

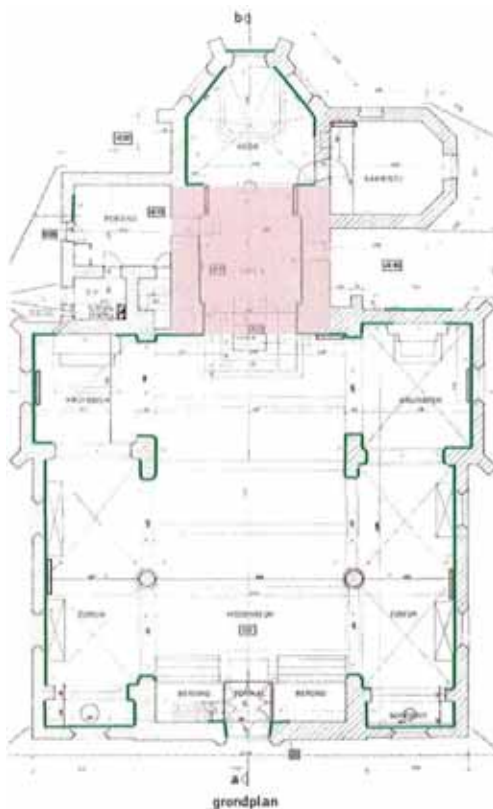
Noordtranseptarm uit de 16de eeuw; overhoekse steunberen, spitsboogvenster met waterlijst en pleisteren kruisribgewelf.

Gotisch koor met een rechte travee en een driezijdige sluiting, uit einde 14de eeuw. Kruisribgewelf op kraagstenen en spitsboogvensters tussen de steunberen.

Noord sacristie tegen de toren, uit dezelfde tijd als de transeptarmen. Classicistische zuid sacristie tegen het koor, daterend van 1786 en verlicht door middel van steekboogvensters.

Mobilair. Schilderijen: Heilige Familie op het zuidoaltaar (17de eeuw); Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Dominicus, "David Teniers Junior fecit 1666" op het noordoaltaar; houten Sint-Anna-ten-Drieën (circa 1500)- zie foto 3; Madonna (gerestaureerd circa 1930), Sint-Sebastiaan, beschilderde terracota (17de eeuw); Sint-Adrianus en Sebastianus, gepolychromeerd hout, Mechelse school 17de eeuw; barokke zijaltaren en biechtstoelen (17de eeuw), beschermd orgel van Carel Dillens (1716 en doksaal in Louis XIV-stijl (1716); grafmonument van G. de Baronaige (+ 1626) en van David Teniers' echtgenote Isabella de Fren.

b) Architecturale mogelijkheden

In onze toekomstvisie moeten we rekening houden met de twee belangrijkste erfgoedelementen nl het stucplafond van Hansche en het Dillensorgel. Omdat enerzijds Carel Dillens bij de bouw van het orgel in 1716 de maatvoering van het pijpwerk en de intonatie ervan in detail afgestemd heeft op de concrete akoestiek van deze ruimte is het van cruciaal belang dat deze as niet doorbroken wordt. Mede daardoor blijft het stucplafond ook volledig zichtbaar. Middenbeuk en koor moeten dus open en verbonden blijven.

De zijbeuken kunnen – geheel of gedeeltelijk- afgescheiden worden van de middenbeuk ter

hoogte van de pilaren. Daar er enkel lichtinval is via de kerkramen in de zijgevels moet deze afscheiding ofwel beperkt zijn in hoogte ofwel licht doorlatend zijn.

Bouwfysische toestand

In 1983 werd het interieur van de kerk grondig gerenoveerd en van vloerverwarming voorzien. In 2015 werd het bovengrondse deel van de installatie vernieuwd en een energiezuinige gasketel geïnstalleerd.

In 2012 werd het Dillensorgel volledig gerestaureerd.

In 2013 werd de gloeilampverlichting vervangen door een energiezuinige installatie.

In 2017 werd de volledige geluidsinstallatie vernieuwd.

De algemene bouwfysische toestand is bevredigend.

De binnenmuren hebben momenteel een urgent probleem door vocht infiltratie en opstijgend vocht. Is in uitvoering Er zijn ook zoutuitbloeiingen die de pleisterlaag aantasten. De Kerkraad besliste eind 2015 een dossier te starten voor renovatie en schilderen van de binnenmuren en vocht infiltratie via de buitenmuren te stoppen. In 2016 werd architect Jos Lismont aangesteld als ontwerper.

Wegens het dringende karakter is een toelating voor het bijplaatsen van afvoergoten ter hoogte van de torenvoet reeds goedgekeurd door de overheid en nog voorzien voor uitvoering in 2017. Monumentenwacht maakte in 2014 haar laatste inspectie. Kopie van hun conclusie volgt hierna.

Aanbevelingen Monumentenwacht 2014

Voor een goede **INSTANDHOUDING** en een optimale **TOEGANKELIJKHEID, BEREIKBAARHEID** van het monument is het van belang dat de volgende **werken** uitgevoerd worden:

Nadere toelichting vindt u in het rapport onder de volgende nummers:

0-1 jaar (voor de winter)

De uitgeschoven en gebroken leien vernieuwen. Zo wordt vermeden dat de onderliggende bebording inrot door vocht insijpeling. : 1.1.2.b)

Alle goten dienen **dringend** gereinigd te worden. Er groeit gras in, tapgaten zijn verstopt. Er is erg veel bevuild met duivenuitwerpselen. : 4.1.b) – 11.2.1.a)

De roestige ophangbeugels van de afvoerbuizen vernieuwen. : 4.2.

De plantengroei op de raamdorpel van de toren verwijderen. : 5.2.2.b)

-
- Het verfwerk van het buitenschrijnwerk lokaal bijwerken. : 5.10
De verrotting in de westelijke kroonlijst van de sacristie [6] herstellen alvorens te schilderen.
- De losgekomen duivenwering ter hoogte van de galmgaten herbevestigen. : 5.13- 11.3.b)
Bij werken aan de duivenwering is het aangeraden de galmgaten te reinigen. Ze zijn erg bevuild met duivenuitwerpselen.
- De losgekomen kroonlijst aan het doksaal herbevestigen. : 6.3.b)
- De losgekomen bevestigingen van de bliksemafleiding installatie opnieuw bevestigen. : 8.1.b)
- De verlichting bovenaan in de traptoren herstellen. : 8.5.
- 1-3 jaar**
- De gescheurde soldeernaad van de zinken kraallijst van de dakrand van de stookruimte [8] herstellen. [8b] : 1.1.3.
- Vernieuwen van alle aansluitingen van de dakvlakken met het opgaande muurwerk. [c-d] : 1.2.6.a.b.c)
- Het hoogste deel van de toren [1] beter toegankelijk maken d.m.v. vaste ladders en een bordes. : 2.3.a) – 11.11.1.a-b)
De dakluiken dienen voorzien te worden van degelijke schuifgrendels en een ketting als valbeveiliging.
- De standpijpen van de afvoerbuizen ontroesten en schilderen met een roestwerend verfsysteem. : 4.2.
- Het ontbrekende voegwerk in het natuursteenmetselwerk, voornamelijk ter hoogte van het maaiveld aanvullen. : 5.2.2.a)
De mortelsamenstelling moet aangepast worden aan de porositeit van de steen. In geval van kalkmortels verdamt opgenomen vocht via het poreuze (zachte) voegwerk. Cementmortel is veel harder en dampdichter, waardoor het water eerder langs de stenen verdamt. Bij vorst zet het water uit en drukt op de stenen en het voegwerk. De stenen verweren eerst oppervlakkig, maar kunnen op termijn volledig desintegreren.
- De schade aan de witte steen herstellen met een compatibele herstellmortel. Dit om verdere vorstschade bij waterinfiltratie te vermijden. Neem hiervoor contact op met een erkende steenrestaurateur. : 5.2.2.b)
- Alle metalen muurankers, diefijzers en verluchttingsroosters in het muurwerk ontroesten en herschilderen met een roestwerend verfsysteem. De losgekomen bevestigingsklemmen van de diefijzers opnieuw bevestigen. : 5.7.- 12.2.
Ontroesten en schilderen van ijzeren hekwerk.
- Het muurwerk behandelen tegen opstijgend vocht. Een mogelijkheid is injecteren. Een degelijk vooronderzoek van het muurwerk is aangewezen. : 6.1.1.b) – 6.2.1.
Na injectie en volledige uitdroging van het muurwerk kan het pleisterwerk hersteld worden.

De geboorte van het gewelf onder de uilenbak in het koor reinigen. : 6.1.3.a)

De steunpunten van de ladder naar de zolder van het koor spreiden. Dit kan door balkjes onder de steunpunten te leggen. : 11.1.2.c)

3-6 jaar

Verplaatsen van de uilenbak. De uilenbak kan geplaatst worden naast de loopbrug, met een uitvliegopening in het dakvlak. Dit kan perfect met lood uitgewerkt worden. Op deze manier is het dakluik opnieuw bruikbaar voor inspectie en eventuele herstellingen. : 2.3.b) – 11.1.2.

6-12 jaar

De zinken slabben van het platte dak van het stooklokaal vernieuwen. [8] : 1.1.3.

De ladderhaken vernieuwen. De ladderhaken zijn niet genormeerd. Het afdeklood heeft bijna zijn maximale levensduur bereikt. : 2.6.- 11.1.1.a)

De bakstenen van de gewelven in het noordelijk transept [4] voorzien van nieuwe afstrijklagen. Een kalk gebonden specie is het meest aangewezen. : 6.1.3.a)

2.4.3. SITUERING VAN HET GEBOUW IN ZIJN RUIMTELIJKE OMGEVING

1. Sint-Niklaaskerk
- 2 GC De Camme
3. Pastorie
4. Sint-Cajetanusschool:
kleuterafdeling
5. Parochiezaal
6. Kerkhof
7. Kasteeldomein op 300 m

2.4.4. BESCHRIJVING VAN HET ACTUEEL GEBRUIK EN DE ACTUELE FUNCTIE

- Eerste en derde zondag eucharistieviering (tweede en vierde voorlopig gebedsviering)
Ongeveer een 15 uitvaarten en doopsels per jaar, af en toe een huwelijk.
- Jaarlijks verzorgen volgende verenigingen elk een eucharistieviering: KVLV, Landelijke Gilde, Chiro, Scouts, oud-scouts, OKRA en Samana. Ook de Koninklijke fanfare Tenierskring en het gemengd koor Andante luisteren geregeld misvieringen op. De Sint-Cajetanusschool (lagere- en kleuterschool) doet enkele malen per jaar een bezinningsmoment voor leerlingen en ouders.
- Valorisatie kerk: Wekelijks een repetitie van het gemengd koor Andante en jeugdkoor Thalloula die allebei jaarlijks ook concerteren in de kerk.

De Sint-Cajetanusschool maakt af en toe gebruik van de kerk voor een ouderbijeenkomst.

- Op 2 juli gaat de traditionele boeteprocessie uit ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van Perk en dit al sedert 1570. De processie vertrekt en eindigt steeds in de Sint-Niklaaskerk.

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

In overleg met de gemeente zal een orgaan opgericht worden dat de vier kerken zal begeleiden naar een gebruik in neven- en/of herbestemming in tijd en/of in ruimte. Naast de burgemeester, mandatarissen, gemeentepersoneel, een afvaardiging van het Centraal Kerkbestuur, zal ook een afvaardiging van de zoneploeg mee vergaderen.

Aandacht wordt gegeven in het kerkenbeleidsplan om de kerken multifunctioneel te gebruiken in nevenbestemming. De vier kerken hebben de mogelijkheid om bepaalde gedeelten af te splitsen en een mogelijke nevenbestemming hieraan te geven.

3.1 SINT-CATHARINAKERK PAROCHIE HUMELGEM - STEENOKKERZEEL

3.1.1. ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK

PLAATS BINNEN DE KERKELIJKE STRUCTUUR	Plaatselijke gemeenschap binnen de pastorale zone Steenokkerzeel
TOEKOMSTIGE FUNCTIE	Kerk met valorisatie tot eind 2030 Plaatselijke gemeenschap <u>Invulling valorisatie:</u> Tentoonstellingen Academische zittingen (ook al met de parochiezaal in de nabije omgeving).
GEBRUIK VOOR DE EREDIENST	Liturgie (wekelijks) Begravenissen Dopen Huwelijken Bijbelavonden
GEBRUIK BUITEN DE EREDIENST	Tentoonstellingen Academische zittingen (ook al met de parochiezaal in de nabije omgeving). De kerkraad zal verder inzetten op valorisatie.

Steenokkerzeel

STEENGOED!

3.1.2. PLAN VAN AANPAK

Datum: 11/02/2025

Pagina: 37/45

OPVOLGING TOEKOMSTIGE VISIE

De pastorale taken worden verder opgevolgd door het parochieteam van de parochie Humelgem en de zoneploeg Steenokkerzeel.

De valorisatie de volgende 2 jaar verder gecoördineerd door de pastorale ploeg.

De valorisatie zal een zodanig karakter hebben dat er inkomsten kunnen uit gegenereerd worden die bijdragen in een positieve financiële balans

3.2 SINT-RUMOLDUSKERK GEMEENTE STEENOKKERZEEL

3.2.1. ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK

PLAATS BINNEN DE KERKELIJKE STRUCTUUR Hoofdkerk binnen de pastorale zone Steenokkerzeel

Kerk met valorisatie tot eind 2030

Invulling valorisatie:

De wekkapel zal heringericht worden als sanitaire ruimte in functie van het gebruik van dit achterste gedeelte van de kerk als tentoonstellingsruimte en vergaderruimte.

Ongeveer twee derde van de kerk (het achterste gedeelte) zal afgezonderd worden en gevaloriseerd worden, in overleg met de verantwoordelijke actoren.

Het is echter wenselijk om de kerk in haar geheel nog te kunnen gebruiken aangezien bij sommige vieringen de totale capaciteit (350 personen) van de kerk nodig blijft.

GEBRUIK VOOR DE EREDIENST

Liturgie (wekelijks)
Begravenissen
Dopen
Huwelijken
Jaarlijks meerdere schoolvieringen.

GEBRUIK BUITEN DE EREDIENST

Achteraan, de zijde van het hoofdportaal, zal de kerk in de toekomst heringericht worden als:

- "Catechese ruimte" (voor mensen die verdieping in het geloof wensen), kunnen georganiseerd worden tijdens de wekelijkse zondagsmarkt die er op het marktplein voor de kerk doorgaat.

De kerk kan in de week ook gebruikt worden als "studieruimte" voor studenten tijdens de examenperiode.

De kerkrad zal verder inzetten op valorisatie.

3.2.2. PLAN VAN AANPAK

KERKENBELEIDSPLAN STEENOKKERZEEL

OPVOLGING TOEKOMSTIGE VISIE

De pastorale taken worden verder opgevolgd door het parochieteam van de parochie en de zoneploeg Steenokkerzeel.

De **valorisatie** zal een zodanig karakter hebben dat er inkomsten kunnen uit gegenereerd worden die bijdragen in een positieve financiële balans.

3.3 SINT-MARTINUSKERK DEELGEMEENTE MELS BROEK - STEENOKKERZEEL

3.3.1. ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK

PLAATS BINNEN DE KERKELIJKE STRUCTUUR Plaatselijke gemeenschap binnen de pastorale zone Steenokkerzeel

TOEKOMSTIGE FUNCTIE **Kerk met valorisatie tot eind 2030**
Plaatselijke gemeenschap

GEBRUIK VOOR DE EREDIENST Liturgie (wekelijks)
Begravenissen
Dopen
Huwelijken
Jaarlijks meerdere schoolvieringen.

GEBRUIK BUITEN DE EREDIENST Er wordt gezocht naar nevenbestemming in tijd met het Woonzorgcentrum FLOORDAM.

Eveneens wordt onderzocht of Micron (gemeentelijke seniorenwerking) hier een onderdak kan hebben in tijd.

Optredens van de plaatselijke harmonie en het Sint Maartenskoor blijven doorgaan.

Tentoonstellingen staan op het programma.

De ruimte van de weekkapel kan ook dienst doen als studielokaal.

Met Telenet die vragende partij is om antennes in de toren te plaatsen, wordt er heden onderhandeld.

De kerkraad zal verder inzetten op valorisatie.

3.3.2. PLAN VAN AANPAK

OPVOLGING TOEKOMSTIGE VISIE

De pastorale taken worden verder opgevolgd door het parochieteam van de parochie Melsbroek en de zoneploeg Steenokkerzeel.

De **valorisatie** zal een zodanig karakter hebben dat er inkomsten kunnen uit gegenereerd worden die bijdragen in een positieve financiële balans.

3.4 SINT-NIKLAASKERK DEELGEMEENTE PERK - STEENOKKERZEEL

3.4.1 ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK

PLAATS BINNEN DE KERKELIJKE STRUCTUUR Zondagskerk

TOEKOMSTIGE FUNCTIE Kerk met valorisatie tot eind 2030
Zondagskerk

GEBRUIK VOOR DE EREDIENST Liturgie (wekelijks)
Begravenissen
Dopen
Huwelijken
Jaarlijks meerdere schoolvieringen.

GEBRUIK BUITEN DE EREDIENST Zangkoren "Andate" en "Taloula"
Orgel – muziekacademie Vilvoorde
(orgel) Concerten
Tentoonstellingen
(Ouder) Vergaderingen voor de school

De kerkraad zal verder inzetten op valorisatie

3.4.2 PLAN VAN AANPAK

OPVOLGING TOEKOMSTIGE VISIE De pastorale taken worden verder opgevolgd door het parochieteam van de parochie Perk en de zoneploeg Steenokkerzeel.

De valorisatie zal een zodanig karakter hebben dat er inkomsten kunnen uit gegenereerd worden die bijdragen in een positieve financiële balans.

4. BESCHOUWINGEN UIT HET PASTORAAL PLAN

Na tal van overlegmomenten met de parochieploegen en/of afvaardigingen uit de vier parochies werd er maandelijks samengekomen gedurende 3 jaar. Gaandeweg kwamen we zo tot een pastoraal plan om in de toekomst een levende gemeenschap(pen) te hebben.

Daar voor de meeste mensen de parochie op de eerste plaats liturgie vieren is, zal in loop der jaren een nieuw liturgisch schema ten uitvoer gebracht worden.

Op 22 januari 2013 bevestigde wijlen Mgr. Lemmens de afgrenzing van de nieuwe pastorale zones en de aanduiding van de zondagskerken binnen het dekenaat Vilvoorde. Voor de zone Steenokkerzeel werd vastgelegd: St. Catharina en St. Martinus: plaatselijke gemeenschappen. Voor St. Niklaas en St. Rumoldus: zondagskerken.

Nieuw op te richten is **catechese voor mensen die niet direct in een sacramentele ruimte willen geplaatst worden**. Een vaste ruimte hiertoe wordt ingericht in de kerk van Steenokkerzeel. Belangrijk is nu reeds op zoek te gaan naar mensen die willen begeleiden. Er zal open deur zijn elke zondag tijdens de 'zondagsmarkt'. Na de herinrichting van de kerk kan dit opgestart worden in de kerk. In tussentijd zal dit gebeuren in de pastorie van Steenokkerzeel. Vermoedelijke opstart in september 2018.

Onder leiding van de domeinverantwoordelijke diaconie zijn er reeds contacten gelegd met het Sociaal Huis, met Samana, met Okra, met de voorzitter van de vereniging die zich ontfermt over mensen in

nood. Er is een diaconale ontmoetingsdag georganiseerd in opvolging van een eerdere diaconale startdag. Uit te werken velden zijn onder meer een groep die kinderen bijschoolt. Hiertoe werden reeds eerste contacten gelegd.

Er wordt verdere toenadering gezocht met Samana. Enerzijds om de krachten te bundelen. Anderzijds om de zieke medemens in contact te brengen met nieuwe mensen. Eén van de dringende opdrachten is op zoek gaan naar nieuwe (jongere) begeleiders. Via het veldwerk catechese zullen ook ouders ingeschakeld worden om huisbezoeken te doen, samen met de vormelingen.

Na het welslagen van de jaarlijkse voedselpakketten, wordt in de vier kerken een ruimte voorzien, waar de mensen op geregelde tijdstippen voeding en speelgoed kunnen afgeven die dan in de pastorie te Humelgem bewaard wordt, om te verspreiden onder de kansarmen in onze gemeente. Hier is er samenwerking met het Sociaal Huis en de winkelketen Okay. Opstart wordt met de domeinverantwoordelijke verder uitgewerkt. Hiertoe werden al gesprekken gevoerd en overleg gepleegd.

Er is reeds overleg gepleegd met de verantwoordelijke van Omikron (gemeentelijke seniorenraad) om een gezamenlijke ruimte te vinden dat aansluit bij de voorbereiding van hun activiteiten zoals een boodschappendienst (zorgen voor vervoer), een maaltijd in de zaal te Humelgem (wekelijks en verder misschien zelfs dagelijks) en mee nieuwe activiteiten uitwerken (afhankelijk van de kalender). De kerk van Melsbroek zal in tijd gebruikt worden voor bepaalde activiteiten, wat om onthaal vraagt.

In verband met het rusthuis Floordam willen we met onze pastorale zone bondgenoot zijn. Zowel de catechese als de diaconie hebben hier uitdagingen. De vormelingen volgen enkele bewoners op en maken rond de feestdagen een kaartje. De mensen van diaconie zoeken mee naar vrijwilligers om rolstoelpatiënten te begeleiden. De kerk van Melsbroek zal in tijd gebruikt worden voor bepaalde activiteiten, wat om onthaal vraagt.

5. ALGEMEEN BESLUIT

De kerkraden van onze gemeente hebben zich uitgesproken om de parochies samen te voegen zodat er één kerkraad instaat voor het beheer van de goederen. Door E.H. Piet Capoen wordt de vraag voorgelegd aan het Aartsbisdom. Deze procedure omvat zowel een kerkelijke en een burgerlijk gedeelte en loopt over een periode van 24 tot 30 maanden.

Naar aanleiding hiervan werd beslist het bestaande kerkenbeleidsplan te handhaven mits kleine aanpassingen die enkel betrekking hebben op reeds uitgevoerde werken en het verdwijnen van de MS-kliniek.

Na de oprichting van de nieuwe ééngemaakte kerkraad zal deze eveneens het jaarlijks overleg met de gemeente verzorgen. Tijdens dit overleg kan dan aan de hand van haalbaarheidsstudies nagezien worden of er wijzigingen aan het kerkenbeleidsplan noodzakelijk zijn.

De gemeente Steenokkerzeel kan zich vinden in het idee om de bestaande parochies eerst samen te voegen tot één kerkraad, en het bestaande kerkenbeleidsplan dus voorlopig te handhaven. Dit houdt wel in dat er aan de bestaande vier kerken voorlopig enkel noodzakelijke instandhoudingswerken worden uitgevoerd. De reeds goedgekeurde projecten mogen echter worden afgewerkt. Na de oprichting van de nieuwe eengemaakte kerkraad zal het kerkenbeleidsplan dan samen met de gemeente opnieuw bekeken worden.

Indien er **wijzigingen** moeten aangebracht worden, worden deze opgenomen in **een addendum aan dit kerkenbeleidsplan** na goedkeuring door de bisschop van het Aartsbisdom Mechelen-Brussel en door de gemeenteraad.

Het mag duidelijk zijn dat de pastorale zone van de gemeente Steenokkerzeel zal meestappen in de nieuwe dynamiek die de Vlaamse Overheid stimuleert.

Dit kerkenbeleidsplan is een leidraad voor een **planmatige en gestructureerde dialoog** tussen de **burgerlijke overheid**, de **kerkraad**, de **verenigingen** en de vele **verschillende belanghebbenden** en mogelijke **partners**.

Voor akkoord,

Kerkelijke overheid

Gemeente Steenokkerzeel

 Dit document is digitaal ondertekend op 22/09/2025 door Heidi Abeloos, algemeen directeur

 Dit document is digitaal ondertekend op 22/09/2025 door Kurt Ryon, burgemeester

KERKENBELEIDSPLAN STEENOKKERZEEL